

İstanbul, 18.05.2018

DUYURU 412**Konu:** 7143 Sayılı Kanundaki matrah artırımı hükümleri hakkında.

18.05.2018 Tarih ve 30425 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7143 Sayılı **Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun**'da olası tarhiyatların engellenmesine yönelik olarak mükelleflerin yapabilecekleri matrah ve vergi artırımları hüküm altına alınmıştır.

Aşağıda yasal düzenlemede önemli görülen hususların üzerinde durulmuş olup, uygulayıcıların Yasa metni ve uygulamaya yönelik yayımlanacak tebliğleri incelemeleri önem arz etmektedir.

1. Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı (Madde : 5/1)**a-Matrah Artırımına Tabi Yıllar ve Matrah Artırım Oranları**

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, bu **Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar** aşağıdaki şekilde artırırsa kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Yıl	Matrah Artırım Oranı
2013	%35
2014	%30
2015	%25
2016	%20
2017	%15

b- En Az Artırılacak Tutar

Ancak artırılacak matrah tutarı (ilgili yıllarda zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması halleri dahil) aşağıdaki tutarların altında olamayacaktır.

Yıl	Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin En Az Artırılacak Matrah	Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Gelir Vergisi Mükellefleri ve Serbest Meslek Erb. İçin En Az Artırılacak Matrah	İşletme Esasına Göre Defter Tutan Gelir Vergisi Mükellefleri İçin En Az Artırılacak Matrah
2013	36.190	18.095	12.279
2014	38.323	19.155	12.783
2015	40.701	20.344	13.558
2016	43.260	21.636	14.424
2017	49.037	24.525	16.350

ERİŞ YMM LTD ŞTİ

Halaskargazi Cad. No:113 Kat: 8 Osmanbey Şişli İstanbul

info@erisymm.com www.erisymm.com

Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamayacaktır.

Yukarıdaki şekilde artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanacaktır.

c-İlgili Yıllarda Tevkifata Tabi Yatırım İndiriminden Yararlanılması Halinde Ayrıca Ödenecek Vergi

Matrah artırılan yıllarda Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61. maddesi uyarınca %19,8 oranında tevkifata tabi yatırım indiriminden faydalanılması halinde, bu mükellefler anılan kazançlar üzerinden tevkif edilen vergilerini;

2013 yılı için	%35
2014 yılı için	%30
2015 yılı için	%25
2016 yılı için	%10
2017 yılı için	%15

oranlarında artırarak ödemeleri kaydıyla kurumlar vergisi matrah artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Ancak verdikleri yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde, yatırım indirimi istisnasına tabi kazancı bulunduğu halde, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan kurumlar vergisi mükellefleri, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için; bu kazanç ve iratlara ilişkin tevkifat matrahlarını;

2013 yılı için	18.095,00 TL'den az
2014 yılı için	19.161,50 TL'den az
2015 yılı için	20.350,50 TL'den az
2016 yılı için	21.630,00 TL'den az
2017 yılı için	24.518,50 TL'den az

olmamak üzere artırarak beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplamaları ve ödemeleri gerekmektedir.

d-Diğer Hususlar

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2018 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.
- Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılip kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

e- Uygulama Örneği

(U) Anonim Şirketinin 2014 yılına ilişkin olarak vermiş olduğu kurumlar vergisi beyannamesinde beyan ettiği ticari kar 250.000 TL'dir. Bu kurum aynı yılda, 50.000 TL yatırım indirimi uygulamış olduğundan kurumlar vergisi matrahı 200.000 TL olarak beyan edilmiştir. Kurumlar vergisi beyannamesi yasal süresinde verilmiş ve beyan edilen tutarlar yasal süresi içerisinde ödenmiştir.

Şirket Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61 inci maddesine göre, tevkif ettiği vergi olan (50.000 x %19,8=) 9.900 TL yatırım indirimi stopajını muhtasar beyanname ile beyan ederek ödemiştir.

Bu şirketin 2014 yılına ilişkin kurumlar vergisi ve gelir (stopaj) vergisi yönünden matrah artırımında bulunmak istemesi halinde, artırım dolayısıyla ödeyeceği vergiler aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Kurumlar Vergisinin Hesabı

İlgili Yıl	Kurumlar Vergisi Matrahı (1)	Artırım Oranı (2)	Artırılan Matrah (3) = (1 x 2)	En Az Artış Oranı (4)	Dikkate Alınacak Matrah (5) (3 ve 4'den büyük olanı)	Vergi Oranı (6)	7143 Sayılı Kanuna Göre Ödenecek Vergi (7) = (5 x 6)
2014	200.000	%30	60.000	38.323	60.000	%15	9.000

Kurum Stopaj Vergisinin Hesabı

İlgili Yıl	Daha Önce Beyan Edilen Gelir (Stopaj) Vergisi (1)	Artırım Oranı (2)	7143 Sayılı Kanuna Göre Ödenecek Vergi (3) = (1 x 2)
2014	9.900	% 30	2.970

2. Katma Değer Vergisi Artırımı (Madde :5/3)

Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlarla verilenler dahil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden,

2013 yılı için%3,5
2014 yılı için%3,
2015 yılı için% 2,5
2016 yılı için%2,
2017 yılı için%1,5

oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu **Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde**, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır. **3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve Geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülecektir.**

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması

kapsamındaki teslimlerden oluşması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

3. Gelir (stopaj) ve Kurumlar (stopaj) Vergisinde Artırım (Madde :5/2)

6736 sayılı Kanunun 5/2 inci maddesinde,

- Hizmet erbabına ödenen ücretlerden,
- Serbest meslek ödemelerinden,
- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait hak ediş ödemelerinden,
- Kira ödemelerinden,
- Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden,
- Esnaf muafılığından yararlananlara yapılan ödemelerden gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar bu yıllarla ilgili olarak matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

4. Matrah ve Vergi Artırımlarında Beyan ve Ödeme Süreleri (Madde :5, 9)

Matrah ve vergi artırımının bu Kanunun yayım tarihini izleyen üçüncü ayın (Ağustos ayının) sonuna kadar bu maddede öngörülen şekilde yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti Kanunun yayımı tarihini izleyen dördüncü aydan (Eylül ayından) başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. **Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur, ancak bu madde hükmünden yararlanılamaz.**

Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar altı eşit taksit için (1,045) katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

5. Diğer Önemli Ortak Hususlar (Madde:5)

a. Matrah ve Vergi Artırımından Önce İncelemeye Başlanmış ise Ne Olur?

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, 5. maddenin birinci fıkrasının (1) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren iki ay içerisinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte

değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

b.Matrah ve Vergi Artırımından Kimler Yararlanamaz

213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sayfalarını yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler” veya bu fiiller nedeniyle incelemesi devam edenler ile terör suçundan hüküm giyenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar. Şu kadar ki 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfalarını yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucu bu fiillerin varlığının tespit edilememesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin raporun mükelleflere tebliği tarihinden itibaren bir ay içerisinde yazılı başvuruları, matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, raporun tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

c.Kanun Kapsamında Ödenen Vergiler Gider Yazılabilir mi?

Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

d.VUK 367. Madde Kapsamındaki İnceleme Hakkı Saklıdır

Matrah ve vergi artırımı yapanlar hakkında 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi¹ kapsamında yapılacak incelemeler saklıdır. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.

Durum bilgilerinize sunulur.

Saygı ile,
ERİŞ YMM LTD ŞTİ

¹ **Bazı kaçakçılık suçlarının cezalandırılmasında usul: Madde 367** –Yaptıkları inceleme sırasında 359 uncu maddede yazılı suçların işlendiğini tespit eden Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları tarafından ilgili rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla doğrudan doğruya ve vergi incelemesine yetkili olan diğer memurlar tarafından ilgili rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla vergi dairesi başkanlığı veya defterdarlık tarafından keyfiyetin Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi mecburidir. 359 uncu maddede yazılı suçların işlendiğine sair suretlerle ıttıla hasıl eden Cumhuriyet başsavcılığı hemen ilgili vergi dairesini haberdar ederek inceleme yapılmasını talep eder. Kamu davasının açılması, inceleme neticesinin Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesine talik olunur. 359 uncu maddede yazılı suçlardan dolayı cezaya hükmedilmesi, vergi ziyası cezası veya usulsüzlük cezalarının ayrıca uygulanmasına engel teşkil etmez. Ceza mahkemesi kararları, bu Kanunun dördüncü kitabının ikinci kısmında yazılı vergi cezalarını uygulayacak makam ve mercilerin işlem ve kararlarına etkili olmadığı gibi, bu makam ve mercilerce verilecek kararlar da ceza hâkimini bağlamaz.